

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Epistola Responsoria R. P. Isaaci De Bruyn Societatis Jesu
Ad Eximium Dominum Martinum De Svvaen S. Th.
Doctorem Lovaniensem &c.**

Bruyn, Isaac van

[Verlagsort nicht ermittelbar], 1693

§. II. Scopus alter à quo Eximius aberravit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40327

quidquid Thomistæ reiciunt. Hic tibi metam figis, à qua tamen longè manes remotissimus, quantum ad hæreticum Jansenii sensum. Toléranda sit in rusticis hominibus illa simplicitas, aut inscitia, certè in Eximio Doctore & Lovaniensi, & Batavo pugile, non videtur tolerari posse. Quasi per te ipse stare non possis, aut assurgere, nisi velut hedera centum clavicularis, sic tu te totidem phrasibus trunco cuidam, aut arbori Thomisticæ affigas, alias humi repturus. Animadvertis Eximie hanc professionem ad scopum tuum nihil conducere?

Tertium conatum videamus num præcedentibus futurus sit felicior: *superest tertium, scribis, quod obtinendo proposito mihi scopo judicavi accommodum, hoc videlicet, ut ostenderem, debitam me præstare, & huc usque præstitisse constitutionibus Innoc. X. & Alex: VII. observantiam. Hunc in finem (ut reliqua præteream) declaravi eandem me iisdem deferre reverentiam, quam iisdem detulère Episcopi quatuor de quibus supra.*

Respondeo: Præclarum scilicet observantiæ specimen quod supra exhibui, & nemo, ne juratissimus quidem Jansenista, neq; Arnaldus ipse detrectat, sed quid sibi vult illud *ut reliqua præteream*? Sanè nihil ego *reliqui* invenio, quo plus præstas, quam hic præstare te dicis, & foederati tui *Protestantes* (*Supplicantes* volui scribere semper hic erro) hæctenus præstant. Quæ quæso *reliqua* præteris? Enumera illa, si sapias, enucleatius, neque verearis Lectoris fastidium, cui crambem toties recoctam ingerendo, moves nauseam. Non movebis, si varia longo ordine exhibeas reverentiæ tuæ erga Constitutiones Apostolicas specimina. Aliquid in hoc genere apportabis novi, quodque boni omnes percipere gestiant. Vides, ut existimo, Eximie Domine, nam me tacente res ipsa loquitur, quod hæctenus nihil profeceris ad scopum, quem primo loco tibi proposueras, forte meliorem in cæteris successum tibi polliceris. Videamus, qua ratione eo nitaris.

§. II.

Scopus alter à quo Eximius aberravit.

Hunc nobis exhibes Epistolæ tuæ §. 7. his verbis: *scopus secundus dissertationis est, ostendere, quod nulla veri specie afferri queat, doctrina de gratia per se efficaci, per constitutiones Innocen. X. & Alex: VII. quidpiam fuisse detractum. Hoc te affecutum triplici iterum ratione pugnas 1. Ostendendo quod ipsimet Summi Pontifices præfati, declararint post condemnationem famosorum articulorum nullatenus se per suas respectivè constitutiones damnasse gratiam per se efficacem.* Rel-

Respondeo distinguendo, quod assumis: Pontifices, si qui id declararunt, declararunt id de quavis gratia per se efficaci, etiam illa, quæ non distinguitur à Janseniana: nego. Declararunt id de gratia aliqua per se efficaci, si quæ sit, quæ diversa est à Janseniana, transeat. Atque hinc sic assumo: atqui argumento nullo solido vicisti unquam, imò ne conatus es ostendere hæctenus, gratiam per se efficacem à te assertam esse aliam, à gratia per se efficace Janseniana: per viam igitur hanc nec pervenisti hæctenus neque pervenies ad scopum secundum.

Ratio secunda est inquis, quod doctrinam meam sub illis exhibuerim terminis, ut *pateret ad oculum nihil doctrina mea cum propositionibus damnatis esse commune.*

Respondeo: doctrinam illam tuam sub illa variarum phrasium veste, nec Jansenius, si viveret improbaret, etiamsi nullum à Sede Apostolica doctrina ejus vulnus accepisset, & gratiam illam tuam, quamvis sub peregrino habitu velut foetum suum germanum amplecteretur. Quod ipse tu Vir Eximie satis perspexisti, dum tua adeo nihil interesse proclamas, quibus utatur loquendi modis Jansenius, dum nempe rem ejus ipsam tu habeas, de equo, non de phaleris sollicitus, pluris sponsam, quam vestes ejus facis. Id ni foret, quemadmodum vestes abiicis sic & sponsæ mitteres libellum repudii, & in vitam cum batava ista amafia Societatem, non tam disfluere, quam repentè præcideres atque abrumperes, & sic scopum primarium, quem præfigere tibi debueras unicum, feliciter attingeres, ad quem hæctenus allata, te minimè promovent.

Tertia tua ratio ut scribis hæc fuit, quod verisimile nequaquam sit, plurimas tum Cleri, tum regularium Ordinum sive Academiæ, sive Scholas, dogma de gratia per se efficaci esse amplecturas, si vel per suspicionem subodorarentur, constitutiones sæpe memoratas dogmati isti adversari.

Respondeo: vel Academiæ istæ & familiæ Religiosæ, gratiæ per se efficaci propugnatrices de quibus loqueris, discrimen aliquod justum & verum inter suam, & Jansenii doctrinam esse judicant & agnoscunt, vel non: si judicant & agnoscunt, atque adeo Jansenii errores ejurare neque formidant neque detrectant, quid illæ te juvant, eisdem ejurare formidantem, & pervicacissimè detrectantem? Si non judicent, neque agnoscant, & propterea, more tuo tergiversentur, ac detrectent anathema dicere Jansenio, in eodem luto hærent, in quo merfus tu es, adeoque non habes ab illis unde te purges, atque ita quam nullius ponderis sit hæc tua ratio, nemo non videt, & tamen tantum tibi in ea places, ut mihi comiter exprobres, quod eam *pisco*

mutior transiverim idque non semel iteras, tam falsa tibi videtur, & arguta hæc expostulatio. Ita est Ex. Domine, sic transire soleo, quoties occurrit frivolum quiddam, ac responsione indignum: toties sum pisce mutior. Hic meus est mos. Hoc me silentium Augustinus docuit, simul dolum & artificium detegens, quo malarum causarum Patroni, solent multa ad rem non pertinentia suis scriptis inferere *si ad ista omnia respondere voluero*, inquit in collatione cum Maximino supra relata, *id etiam ego agere videbor, ne veniatur ad causam*. Existimasne adeo fungum esse me, ut non intelligam, quo consilio, tam multa parerga & historiunculas disputatiunculis tuis interferas, ad quæ plures e nostris responderunt ad satietatem? Quo vergant tot scopi, veluti totidem dissolutæ scopæ? Ut nempe me à vero & germano scopo avoces, & in ludicris spectaculis detineas. Si vis ut loquar, affer aliquid te, & tuâ causâ dignum. Falleris, si alias quidquam responsi præstolaris. Ingenuè profiteor ad illa frivola semper ero mutus ut piscis, interim rem agam, neque te dimittam, nisi sic dimiseris Jansenium, ut dimittendum statuunt Romani Pontifices & Ecclesia universa Pontificum decretis consentiens, præscribit.

§. III.

Scopus tertius, quem Eximius tetigit, sed sine fructu.

Tertius scopus his verbis expressus est: *non defuisse, tum apud A catholicos, tum apud Catholicos, qui ex constitutionibus illis intulerint doctrinam de gratia per se efficaci ab Ecclesia Romana damnatam esse.*

Respondeo quidquid hic contendis Vir Eximie ultrò largior: unde non est quod probando te fatiges. Accipe, quod do, & si potes concludere: Non defuerunt, nec e Catholicis, neque ex iis, qui se ab Ecclesiæ gremio sejunxerunt, qui concluderint ex Pontificiis constitutionibus, doctrinam de gratia per se efficaci esse proscriptam: Esto Non defuerint: Ergo Eximius Martinus de Swaen Jansenista non est, nec ullo suo merito de hæresi suspectus, qui præcipuus scopus est, quo collimare omnia debeant, quæ ad propositum faciunt. Placetne conclusio Magister Eximie? Placet enim verò: sed quærendum mihi erat, estne legitima? An ullo pacto fluit ex iis, quæ largitus sum? Nihil minus: Certè illud ipsum quorundam Catholicorum & Heterodoxorum concursus iudicium, causæ tuæ magis obest, quam prodest: